

Пінчук Софія Олексіївна,
здобувач вищої освіти
навчально-наукового інституту
поліцейської діяльності Національної
академії внутрішніх справ
Науковий керівник:
старший викладач кафедри теорії, історії
та філософії права Національної академії
внутрішніх справ, кандидат юридичних
наук **Іванчук Наталія Віталіївна**

ЦІННІСНІ ЗАСАДИ ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ В УМОВАХ ЗБРОЙНОГО КОНФЛІКТУ (ГІБРИДНОЇ ВІЙНИ)

У сучасному світі права людини займають провідне місце, виступаючи найвищою соціальною цінністю та основою демократичного суспільства. Проте в умовах збройних конфліктів, особливо гібридних воєн, питання їх забезпечення та захисту стає ще більш нагальним. Гібридна війна поєднує різні форми впливу, зокрема військові дії, інформаційні кампанії, кібератаки, психологічний тиск, економічний тиск та потужну пропаганду. У зв'язку з цим захист прав людини набуває багатогранного характеру, що вимагає уваги до юридичних, моральних, гуманітарних і ціннісних аспектів, які є відповідальністю як держави, так і суспільства.

У демократичному середовищі людське життя та гідність вважаються найвищими цінностями. Конституція України проголошує людину, її життя, честь, гідність, недоторканність і безпеку найважливішими соціальними пріоритетами. Однак війна ставить ці принципи під серйозну загрозу. Громадяни стикаються з великими викликами: небезпекою для життя, вимушеними переселеннями, втратою житлового простору, обмеженням доступу до освіти й праці, а також порушеннями персональних свобод, таких як свобода слова та право на безпечне життя.

Специфікою гібридної війни є атака на свідомість. Відтак, право на об'єктивну інформацію стає життєво необхідним. У таких умовах ключовими стають принципи правди, свободи слова, здатності до критичного мислення та доступу до перевіреної інформації. Захист інформаційного простору стає важливим складником забезпечення прав людини і посилення демократичних

основ суспільства. Пропаганда та дезінформація порушують право людини на вільне формування власної думки. Ціннісною основою тут є відповідальність. Держава має захищати інформаційний простір, але робити це так, щоб не перетворитися на цензора. Головною зброєю проти гібридних впливів стає не заборона, а розвиток критичного мислення, прозорість державних процесів та підтримка незалежних медіа. Право на правду в умовах війни – це право на адекватне сприйняття реальності, що дозволяє людині приймати рішення, які рятують життя.

Право на свободу та особисту недоторканність є одним з основних прав людини, яке повинно бути захищено державою. Тому діяльність Національної поліції є дуже важливою у забезпеченні захисту цих прав. Одним з ключових напрямків реалізації права на свободу та особисту недоторканність людини в діяльності Національної поліції є законодавчі засади. Необхідно забезпечити належну правову базу для діяльності поліції, яка б відповідала вимогам міжнародних стандартів та захищала права громадян.

Другим напрямком є аналіз судової практики щодо порушень прав людини та основних напрямів захисту прав у діяльності Національної поліції. Такий аналіз дозволить виявити проблемні моменти та розробити ефективні заходи для їх вирішення.

Третій напрямок – це роль інститутів громадянського суспільства у забезпеченні захисту прав людини в діяльності Національної поліції. Інститути громадянського суспільства повинні мати можливість брати участь у моніторингу діяльності поліції та вносити пропозиції щодо її вдосконалення.

Четвертий напрямок – співпраця Національної поліції з іншими правоохоронними органами та міжнародними організаціями у сфері захисту прав людини. Співпраця та обмін досвідом з іншими правоохоронними органами та міжнародними організаціями дозволяє Національній поліції отримувати нові знання та підвищувати кваліфікацію своїх працівників, що є важливим фактором у покращенні захисту прав людини. Напрями реалізації права на свободу та особисту недоторканність людини в діяльності Національної поліції мають бути зорієнтовані на покращення якості та ефективності роботи поліції у забезпеченні захисту прав людини. Такі напрямки мають бути реалістичними та відповідати вимогам міжнародних стандартів, а також повинні бути взаємозв'язані та взаємодоповнюватися.

П'ятий напрямок-важливим напрямком є забезпечення ефективної взаємодії з громадськістю. Національна поліція повинна розуміти, що громадськість є одним з головних суб'єктів захисту прав людини.

Тому важливо забезпечувати належний рівень взаємодії з громадськістю, включаючи залучення громадських активістів та експертів для підвищення якості роботи поліції. Отже, важливо розуміти, що захист прав людини є важливою складовою діяльності Національної поліції.

Захист прав людини має бути на першому місці, а гарантування свободи і особистої недоторканості – головним завданням. Ми боремося не просто за квадратні кілометри території, а за право бути вільними людьми в правовій державі. Тільки залишаючись вірними принципам гідності, справедливості та правди, ми можемо здобути справжню перемогу – перемогу, яка не лише повертає мир, а й зміцнює віру в людину як у найвищу цінність. Справжньою фортецею у гібридній війні є не лише армія, а й непорушний правовий та ціннісний зв'язок між державою та її громадянами.

Список використаних джерел

1. Аваков А. Реформа поліції завершиться, коли виросте нова поліцейська еліта. URL: <http://www.mvs.gov.ua/mvs/control/main/uk/publish/article/1761613;jsessionid09716DBCE5D118A64CF92127E6229264>.
2. Про Національну поліцію : Закон України від 2 лип. 2015 р. № 580-VIII. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/main/580-19>.
3. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 14 травня 2021 року «Про Стратегію людського розвитку»: Указ Президента України від 02.06.2021 № 225/2021. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/2252021-39077>
4. Конституція України: Закон від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>
5. Загальна декларація прав людини: Прийнята Генеральною Асамблеєю ООН 10.12.1948. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015